

Sygn. akt VII U 226/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 sierpnia 2017 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 22 sierpnia 2017 r. w Warszawie

sprawy M. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania M. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 18 listopada 2016 r., znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 18 listopada 2016 r., znak: (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującej M. K. (1) prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 1 grudnia 2016 r. na stałe.

UZASADNIENIE

Ubezpieczona M. K. (1) w dniu 15 lutego 2017 r. złożyła za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odwołanie od decyzji organu rentowego stwierdzającej, że jest częściowo niezdolna do pracy. Odwołująca wskazała, że od 14 roku życia choruje na zapalenie kości udowej. Choroba cały czas postępuje, dlatego jej aktualny stan zdrowia uniemożliwia wykonywanie jakiegokolwiek pracy fizycznej. Podkreśliła, że orzeczenie lekarza ZUS pozostaje w sprzeczności z rzeczywistym stanem jej zdrowia. Wobec tego odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie jej prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy (odwołanie z dnia 15 lutego 2017 r., k. 2 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 24 lutego 2017 r. wniósł o jego odrzucenie na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 477⁹ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podniósł, że przyznał odwołującej prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy do 22 października 2019 r. Wskazał, że M. K. (1) wniosła odwołanie od orzeczenia Komisji Lekarskiej, a nie decyzji ZUS, dlatego w niniejszej sprawie winien znaleźć zastosowanie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c., zgodnie z którym Sąd odrzuca odwołanie, jeżeli droga sądowa jest niedopuszczalna (odpowiedź na odwołanie z dnia 24 lutego 2017 r., k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca M. K. (1) pobierała rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W związku z upływem okresu na jaki renta została przyznana (tj. do 30 listopada 2016 r.) dnia 27 września 2016 r. odwołująca złożyła wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty (wniosek o rentę, k. 162-164 a.r.).

Złożenie wniosku zainicjowało postępowanie administracyjne przed ZUS. W toku postępowania wyjaśniającego odwołująca została skierowana na badanie lekarskie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który orzeczeniem wydanym w dniu 26 października 2016 r. stwierdził, że odwołująca jest trwale częściowo niezdolna do pracy (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS, k.168-169 a.r.).

W związku z zgłoszonym przez Zastępcę Głównego Lekarza Orzecznika ZUS zarzutem wadliwości powyższego orzeczenia, sprawa została skierowana do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 10 listopada 2016 r. stwierdziła, że odwołująca jest częściowo niezdolna do pracy do 22 października 2019 r. W uzasadnieniu orzeczenia wskazano, że schorzenia występujące u odwołującej naruszają sprawność organizmu w stopniu umiarkowanym. W ocenie Komisji Lekarskiej naruszenie sprawności ma charakter przewlekły, przy czym nie powoduje całkowitej niezdolności do pracy, a jedynie częściową do 22 października 2019 r., tj. do osiągnięcia wieku emerytalnego (pismo Zastępcy Głównego Lekarza Orzecznika ZUS, k. 170 a.r., orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 10 listopada 2016 r., k.174-175 a.r.).

W oparciu o powyższe orzeczenie Komisji Lekarskiej organ rentowy wydał w dniu 18 listopada 2016 r. decyzję znak: (...), mocą której przyznał odwołującej prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy do 22 października 2019 r. (decyzja z dnia 18 listopada 2016 r., k. 176-179 a.r.).

W związku z niekorzystną decyzją organu rentowego M. K. (1) złożyła odwołanie do Sądu Okręgowego, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 15 lutego 2017 r., k. 2 a.s.).

W toku postępowania Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 13 marca 2017 r., dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów chirurga-ortopedy oraz neurologa celem ustalenia, czy odwołująca jest zdolna, czy też całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, czy jest to niezdolność trwała, czy okresowa, a jeżeli okresowa, to na jaki okres, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonej to na czym polegała (postanowienie z dnia 13 marca 2017r., k. 7 a.s.).

W opinii z dnia 6 kwietnia 2017 r. biegły neurolog dr. n. med. B. Z. uznał, że z przyczyn neurologicznych odwołująca nie była i nie jest niezdolna do pracy. Wskazał, że schorzenia odwołującej wymagają wyłącznej oceny biegłego ortopedy (opinii biegłego neurologa, k. 16-17 a.s.).

Biegły specjalista ortopeda- traumatolog K. K. w opinii z dnia 5 czerwca 2017 r. wskazał, że z powodu zaawansowanej choroby zwyrodnieniowej obu stawów kolanowych i lewego stawu biodrowego należy uznać powódkę za osobę całkowicie i trwale niezdolną do pracy. Zaznaczył, że schorzenia odwołującej uniemożliwiają wykonywanie pracy w dotychczasowym zawodzie, a także wykonywanie innych prostych prac fizycznych. Zaawansowanie występującej u odwołującej choroby zwyrodnieniowej kwalifikowałoby ją do protezoplastyki stawów, jednakże z uwagi na przewlekłe zapalenie lewej kości udowej wykonanie zabiegów operacyjnych nie jest możliwe. Biegły dodał, że do 30 listopada 2016 r. powódka pobierała rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, przy czym w jego ocenie stan zdrowia odwołującej po tej dacie uległ znaczonemu pogorszeniu. Z tych względów biegły uznał, że odwołująca jest całkowicie i trwale niezdolna do pracy (opinia biegłego ortopedy-traumatologa, k. 30 a.s.).

Do powyższych opinii biegłych żadna ze stron nie wniosła uwag (pismo organu rentowego z dnia 24 lipca 2017 r., k. 36-37 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie opinii biegłych, dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych odwołującej. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd Okręgowy, jako kluczowy dla rozstrzygnięcia sprawy uznał materiał dowodowy w postaci opinii biegłego sądowego ortopedy-traumatologa, albowiem opinia ta pozwoliła na dokładne ustalenie charakteru i zakresu dysfunkcji jakie

występują w organizmie odwołującej. Zdaniem Sądu opinia biegłego została wydana w oparciu o obiektywne wyniki badań odwołującej, a biegły lekarz sporządzający tę opinie jest specjalistą w swojej dziedzinie, posiadającym bogatą wiedzę medyczną i wieloletnie doświadczenie zawodowe.

W ocenie Sądu, z treści tej opinii jednoznacznie wynika, iż stan zdrowia odwołującej czyni ją całkowicie niezdolną do pracy.

W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający do wydania orzeczenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. K. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 18 listopada 2016 r., znak: (...) jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy zważyć, iż zgodnie z art. 148¹ § 1 kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1822, dalej: k.p.c.) sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

Analizując treść złożonych przez strony dokumentów Sąd uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym.

Wobec wniosku organu rentowego o odrzucenie odwołania należy wskazać, że Sąd nie podzielił stanowiska Zakładu. Zdaniem Sądu nie może mieć zastosowania art. 477⁹ § 3 k.p.c., ponieważ wobec faktu, że wskazana decyzja nie została doręczona za potwierdzeniem odbioru, nie ma możliwości ustalenia daty, w jakiej odwołująca ją odebrała. Nadto z adnotacji umieszczonej na decyzji wynika, iż została ona przekazana do wysyłki dopiero 1 lutego 2017 r. Z uwagi na powyższe nie można uznać, że M. K. (1) składając odwołanie od decyzji ZUS dnia 15 lutego 2017 r. uchybiła przewidzianemu przez przepisy terminowi. Zdaniem Sądu nie jest także okolicznością, która daje podstawy do odrzucenia odwołania fakt, że odwołująca błędnie oznaczyła datę decyzji. Z treści odwołania z dnia 15 lutego 2017 r. można wywnioskować, że dotyczy ono decyzji organu rentowego znak: (...), w której organ rentowy przyznał odwołującej rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Wobec powyższego Sąd nie dokonał odrzucenia odwołania i przystąpił do jego merytorycznego rozpoznania.

Podstawą do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy jest art. 57 ust. 1. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm., dalej: ustawa emerytalna), zgodnie z którym renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące przesłanki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W powołanym przepisie określono zatem warunki konieczne do stwierdzenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Warunki te muszą być spełnione łącznie. Prawo do renty uzależnione jest przede wszystkim od faktu wystąpienia niezdolności do pracy, a ponadto niezbędne jest posiadanie wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego oraz powstanie niezdolności do pracy nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania okresów wymienionych w ustawie (z uwzględnieniem art. 57 ust. 2 ustawy emerytalnej).

Definicję osoby niezdolnej do pracy zawiera art. 12 ust. 1-3 ustawy emerytalnej, który stwierdza, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia daty powstania niezdolności do pracy, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy dokonuje w formie orzeczenia Lekarz Orzecznik ZUS. Od orzeczenia Lekarza Orzecznika osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do Komisji Lekarskiej ZUS. Komisja Lekarska rozpatrując sprzeciw lub zarzut wadliwości, dokonuje w formie orzeczenia oceny niezdolności do pracy i jej stopnia oraz trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy. Orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS, od którego nie wniesiono sprzeciwu lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości, albo orzeczenie Komisji Lekarskiej, stanowi dla organu rentowego podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń, do których prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji (art. 14 ust. 1 pkt. 1 oraz art. 14 ust. 2a, 2e, 2f i ust. 3 ustawy emerytalnej).

W niniejszej sprawie sporny pomiędzy stronami był jedynie stopień niezdolności odwołującej do pracy.

Celem ustalenia czy odwołująca jest częściowo, czy też całkowicie niezdolna do pracy Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii i traumatologii oraz neurologii.

Oceniając stopień niezdolności do pracy Sąd oparł się na ustaleniach poczynionych w opinii biegłego ortopedy-traumatologa, bowiem schorzenia opisywane przez odwołującą znajdują się w zakresie jego specjalności. Biegły w sposób jednoznaczny wskazał, iż należy uznać odwołującą za całkowicie i trwale niezdolną do pracy.

Analizując opinię biegłego Sąd doszedł do przekonania, że stanowi ona miarodajny i wiarygodny dowód w sprawie, gdyż wydana została przez specjalistę z zakresu schorzeń występujących u odwołującej, a ponadto poprzedzona została analizą dokumentacji lekarskiej odwołującej i jej badaniem. Wydając rozstrzygnięcie Sąd miał także na względzie stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 października 2009 r. (II UK 106/09), w którym Sąd ten stwierdził, że ocena całkowitej bądź częściowej niezdolności do pracy, w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy, wymaga z reguły wiadomości specjalnych (opinii biegłego z zakresu medycyny). Przy ocenie niezdolności do pracy, w myśl art. 12 ustawy rentowej, o tej niezdolności nie przesądza wyłącznie ocena medyczna stwierdzająca występowanie określonych jednostek chorobowych i ich wpływ na funkcjonowanie organizmu człowieka, tylko decydujące znaczenie ma ocena prawna dokonana w oparciu o okoliczności natury medycznej i okoliczności innej natury, w tym zwłaszcza poziom kwalifikacji ubezpieczonego, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 12 ust. 1 i 3 oraz art. 13 ust. 1 ustawy emerytalnej w związku z art. 278 § 1 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Okręgowy podzielił wnioski z opinii biegłego i uznał, że z uwagi na zaawansowaną chorobę zwyrodnieniową obu stawów kolanowych i lewego stawu biodrowego odwołująca jest całkowicie i trwale niezdolna do pracy.

W związku z tym, w ocenie Sądu Okręgowego, odwołująca spełniła wszystkie przesłanki warunkujące przyznanie prawa do świadczenia.

Ustalenie terminu, od jakiego Sąd uznał za zasadne przyznać odwołującej prawo do świadczenia, wynika z art. 133 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczenia lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo

do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż: 1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3 ustawy emerytalnej.

Odwołująca wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy złożyła w dniu 27 września 2016 r. Powyższe uzasadniałoby przyznanie jej prawa do świadczenia od 1 września 2016 r. Jednak Sąd miał na uwadze, że organ rentowy wypłacał odwołującej rentę z tytułu niezdolności do pracy do 30 listopada 2016 r. na podstawie decyzji z dnia 3 marca 2015 r. Odwołująca otrzymała więc świadczenie za wrzesień, październik i listopad 2016 r. Zatem uznać należy, że skoro odwołująca pobierała świadczenie do listopada 2016 r., prawo do dalszego świadczenia przysługuje jej od 1 grudnia 2016 r.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Renata Gąsior

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)